



Till:

Vattenfall

% Vanja Schön, delprojektledare Miljö och Tillstånd för projektet svenska Kriegers flak

Kriegers flak vindkraftpark inom Sveriges ekonomiska zon – ändringsansökan

Underlag inför avgränsningssamråd för specifik miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken

Falsterbonäsets Naturvårdsförning har tagit del av rubricerad skrivelse. Nedan följer våra synpunkter.

Påverkan på fåglar och fladdermöss

Transträcket vår och höst passerar till stor del området och även en stor del sjöfågel. Årligen flyttar 40 000 tranor från södra Sverige till Rygen i Tyskland och tillbaka igen. Fåglarna passerar i huvudsak öster om Kriegers flak. Men tranorna är känsliga för östliga sidovindar och denna avdrift, vilket gör att fåglarna då kan komma att flyga rakt över Kriegers flak. Vindkraftverkens rotoror som kommer att nå till mer än 300 m:s höjd blir då en direkt fara för sträcket.

Vissa rovfåglar, som till exempel fjällvråk, flyttar i rakt nord/sydlig riktning över Östersjön och skulle därmed kunna korsa en vindkraftpark på Kriegers flak.

Alfågeln, som är en globalt hotad art, övervintrar i Östersjön på de grunda sandbankarna, (till exempel Kriegers flak) om har rik förekomst av blåmusslor. I Artdatabankens nationella rödlista 2015 är den övervintrande alfågeln klassad som starkt hotad. Enligt Artdatabanken övervintrar alfågel i stor utsträckning i Östersjön, nämligen cirka 90 % av det europeiska och västsibiriska häckfågelbeståndet. Av dessa påträffas ca 50 % i svenska vatten. Sverige har således ett högt skyddsansvar för att trygga populationens överlevnad (se Mark- och miljööverdomstolens dom 2017-11-06 i mål nr M 3892-17). Eftersom alfågeln övervintrar inom verksamhetsområdet anser föreningen att etableringen kommer att skada alfågeln.

Sträck av fladdermöss från kontinenten och norrut går över Kriegers Flak. Främst gäller detta trollfladdermus. Fladdermöss är liksom fåglar välkända offer för vindkraftverk.

Påverkan på tumlare och säl

I Artdatabankens nationella rödlista 2015 är tumlare som art klassad som sårbar (VU). Östersjöpopulationen av tumlare bedömes som akut hotad (CR). Tumlaren är skyddad genom EU:s Art- och habitatdirektiv och fridlyst i svenska vatten sedan 1973. Enligt Artdatabanken är bl.a. propellerljud från sjötrafiken samt marina vindkraftsparker problematiska för tumlare såtillvida att naturliga ljud och tumlarens egna ekosignaler döljs. Detsamma gäller ljud från marina vindkraftsparker, särskilt vid konstruktionen av dessa. Under vintertid vistas Östersjöpopulationen av tumlare i sydvästra Skånes utsjöbankar. Alltså i det nya Natura 2000-området, Sydvästskånes utsjövatten. I förhållande till Östersjöpopulationens storlek påträffas många döda tumlare på kusten innanför Kriegers Flak.

Naturskyddsföreningen ställer sig kritisk till att verksamhetsområdet för aktuell vindkraftpark har undantagits från det nya Natura 2000-området trots att det tydligt framgår att även detta område är viktigt för tumlarna. För bedrivande av verksamhet eller för vidtagande av åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. Detsamma har ansetts gälla för vidtagande av åtgärder utanför ett sådant område, om dessa åtgärder kan ha en negativ effekt på naturvärdena inom ett Natura 2000-område (se MÖD 2004:68). Föreningen anser därför, i likhet med bolaget, att det krävs ett Natura 2000- tillstånd för att verksamheten ska vara tillåtlig.

Med tanke på tumlarna i vårt närområde så gäller samma sak som för sälarna. Kriegers Flak ingår i knubbsälarnas födosöksområde enligt de studier som gjordes med sändarförsedda knubbsälar 2012. Åtminstone en ung gråsäl har drunknat i garn i området, som också är viktigt för fisket. Pålningsarbeten ger kraftiga ljud som kan störa och eventuellt förstöra marina däggdjurs hörsel. Ljud från eventuella arbeten bör kraftigt dämpas. Att sälarna kan simma med huvudet ovan vattenytan är en löjlig förklaring eftersom de måste dyka för att finna föda och har en mycket god hörsel under vatten.

Ansökans avgränsning

Föreningen ställer sig frågande till om det är möjligt att pröva en betydande höjning av tillståndsgivna vindkraftverk genom ett så kallad ändringstillstånd. Enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon, som är den lag som bolagets tillstånd grundar sig på, finns inget ändringstillståndsinstitut. Möjligheten till ändringstillstånd finns däremot i 16 kap. 2 § miljöbalken.

Den tillståndsgivna verksamheten är idag begränsad genom en total höjd om 170 meter per vindkraftverk. Bolaget har själva valt att inte nyttja tillståndet. Föreningen anser att genom ett ändringstillstånd få till en förlängd igångsättningstid och en höjning till 280 meter utan att göra en ny prövning av hela verksamheten inte är i linje med miljöbalkens syften och systematik. Följderna av att göra en ändringsansökan istället för en ny ansökan kan få stora verkningar för miljön eftersom det då inte är möjligt att i samma utsträckning föreskriva nya villkor för verksamheten.

Föreningen anser att delar av vindkraftparkens verksamhetsområde borde ha innefattats av det nya Natura 2000-området. Enligt bolagets ändringsansökan kommer lokaliseringen av vindkraftverken emellertid inte att prövas igen. Om det hade varit fråga om en nyprövning av verksamheten hade däremot lokaliseringen prövats. Det hade då varit möjligt att ta hänsyn till tumlarna och alfågeln genom att pröva om delar av verksamhetsområdet kan undantas till förmån för arterna eller genom att fastställa precisa positioner för kraftverken. Bolaget har i ändringsansökan angett att färre vindkraftverk kommer att uppföras än vad grundtillståndet medgav men har inte preciserat hur många och var dessa ska lokaliseras. Den minskade omfattningen av vindkraftverk hade därför vid en nyprövning av verksamheten gett en möjlighet till att fastställa lokaliseringen till förmån för nämnda arter och i samarbete med bolaget. Detta är inte möjligt med ett ändringstillstånd. Det krävs även ett Natura 2000- tillstånd för att verksamheten ska kunna tillåtas, varför det inte är lämpligt att göra en begränsad prövning av verksamheten. Föreningen anser på dessa grunder att bolaget borde ansöka om ett helt nytt tillstånd för verksamheten.

Villkor

Om överhuvudtaget vindkraftverk ska byggas på Kriegers Flak så skall:

1. alla till buds stående medel användas för att minimera ljudvolymerna från arbetena.
2. alla till buds stående medel användas för att minska skador på fåglar och fladdermöss.
3. Fundamenten från botten och upp till vattenytan skall vara av sådant material att marina evertrebraters etablering gynnas.

Falsterbo 2018-04-20

För Falsterbonäsets Naturvårdsförening

David Carlson / ordförande
Falsterbonäsets Naturvårdsförening, Box 32, 239 21 Skanör
info@falsterbonaset.se